

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Detectio Nvgarvm Lvtheri, Cvm Declaratione Veritatis Catholicae, Et Confvtatione Dogmatvm Lvtheranorvm

Bundere, Jan van den

Louanij, 1551

De sacræ scripturæ interpretatione. cap. xvij.

urn:nbn:de:hbz:466:1-35621

acceptauerit saluari non possit. Dei enim est, nō mea doctrina, idcirco & iudicium meū, nō meū sed Dei est. Hāc ne didicisti arrogantia in schola Christi Lutheri, eam magis docuit te aduersarius Christi & christianorū, diabolus, qui propter suā superbiā cœlo eiectus est.

Is cupit suę doctrinæ rationem reddere & fundamentū ostēdere coram vniuerso mūdo qui succubuit Lipsię disputans cum vno Ectio, qui congregari cum Cocleo veritus est, etiam frequenter prouocatus.

De sacre scripturæ interpretatione. Ca. XVIII.

PHILOMATHES Hoc scio te probaturū q̄ Lutherus scribens cōtra anabaptistas ait. Nos fatemur multa bona sub papatu esse, imo omnia bona Christiana inde ad nos defluxisse. Nempe confitemur in papatu veram esse scripturam sacram, verum baptismum, verum sacramentum altaris, veras clauas ad remittenda peccata, verum prædicandi officium, verum cathecismum.

ORTHODOXVS Benè quidem hic dixit si in ea perstitisset sententia. Huius enim immemor, totum studium conuertit in ademptionem authoritatis & obedientiæ papalis. Admit em̄ illi ius interpretandi scripturas, eōuocandi cōcilia generalia in li. theutonico quē intulauit de reformatiōe ecclesiæ. Hic nanq; illi placuit

placuit

DE SACRAE SCRIPTURAE

placuit titulus (cū tamen nihil in eo titulo respondeat) Alio quodam libello plebem constituit iudicem doctrinarum, & decretorum non modò papæ & episcoporum, verum etiam conciliorum vniuersalium. Hominum inquit verba ac doctrinæ constituerunt & ordinauerūt, iudiciū super doctrinis cōmittendum esse Episcopis & doctoribus atque concilijs. Quicquid illi concluderint totum mundum accipere debere pro iure articulisque fidei. Christus directè contrarium statuit, auferens ab Episcopis doctisque, & à concilijs vtrumque. Nempe ius & potestatem iudicandi doctrinas, ac tribuens vtrumque vnicuique, & omnibus christianis vniuersaliter, secūdam illud, Oues meæ vocem meam audiunt. Item Oues meæ me sequuntur alienos non sequuntur, sed fugiunt ab eis, quia non nouerunt vocem alienorum.

1449.80.

Audiat pius quiuis christianus quàm parum habeant rationis quæ Lutherus obrudere conatur orbi, Viros pijsimos ac doctissimos Augustinū, Hieronymū, Gregorium, Chrysostomum, Hylarium, cæterosque ecclesiæ magistros ab ouili Christi separat, tanquam for didos hedos, eosque sacras literas non intellexisse asseuerat, Quis pius ei assentiet? Quis est quod Petrus ait spiritus sancto inspirati lo-

2. Pet. 1.

cuti sunt sancti Dei homines? Et Paulus .
Christus ascendens dedit quosdam quidem
apostolos, quosdam autem prophetas, ali-
os verò euangelistas, alios autem pastores
& doctores, ad consummationem sancto-
rum, in opus ministerij, in ædificationem cor-
poris Christi. Præterea in epistola ad equi-
tem germanum spiritum intelligendi scriptu-
ras, & spiritum iudicij adimit Lutherus cle-
ricis, attribuens laicis. Deus inquit in repro-
bum sensum tradidit clericos, vt veritatem
ignorent, quam laici amplectuntur. Quis
 vel scintillam habens cerebri sani, à textore
 aut fullone iudicium exquiret picturæ, con-
 temptis pictoribus? Quo iudicio censet Lu-
 therus omnes clericos reprobos, vt nullus sa-
 nè quid intelligat: & omnes laicos sanctos,
 vt omnia diiudicent? Vt quæ clericorum est
 eis ademptam, amplexentur interpretatio-
 nem sacrarum literarum laici. Aliter omnino
 sensit Orthodoxus ille Valentinianus Impe-
rator, vt recenset historia tripertita lib. 7. ca.
12. Qui ab Episcopis Helleponti Bithiniæ,
 rogatus, vt interesset synodo ad emenda-
 tionem dogmatū, respondit. Mihi quidem
cū vnus sim de populo, fas non est talia
perscrutari, sed vobis sacerdotibus hæc cura
commissa est.

G

At

DE SACRAE SCRIPTURAE

At Basilius magnus dum cum Valente Imperatore multa de diuinis dogmatibus verba loqueretur, quidam qui erat super imperiales epulas constitutus, Demosthenes nomine, sese ingessit. Cui Basilius, Tuum est de pulmentarijs cogitare, non dogmata diuina decoquere, hoc refert histo. triper. lib. septimo. cap. trigesimo sexto.

Dominus quoque Deutero. 17. sanxit. Si difficile aut ambiguum apud te iudicium esse prospexeris, & iudicium videris verba variari, Ascende ad locum quem elegerit dominus, veniesque ad sacerdotes Leuitici generis, & ad iudicem qui fuerit illo tempore, queresque ab illis, qui indicabunt tibi iudicij veritatem. Vides ne Luthere excecata talpa quantum dominus clericis tribuat? Quid obsecro iuuat te illa sententia, Oues meae vocem meam audiunt? Ego equidem clericos potiore gregis dominici partem existimo. Omnium quidem ouium Christi est audire Christi vocem, & ipsum sequi, non alienum. Non autem omnium est sacras literas diiudicare. Imo nec omnibus permittitur de eis disputare. Dicitur namque C. de sum. trinit. & fid. catho. leg. nemo. Nemo clericus vel militaris vel alterius cuiuslibet condi-

conditionis de fide Christiana publicè turbis coadunatis & audientibus tractare conetur in posterum.

PHILOMATHES Quibus rogo laicis concedit Lutherus iudicium sacrarum literarum?

ORTHODOXVS Profectò suis Germanis. Quales verò hi sunt insinuat in quodam theutonico libello contra Suermeros de sacramento eucharistiæ, Nos (inquit) Germani tales sumus socij, Quicquid novum est accipimus, ei que adheremus, velut fatui. Si quis prohibet, is nos ad hoc furentiores reddit. Sin nemo prohibeat, Nos ipsi statim exatiamur & fastidimus, inhiantes subinde ad aliud novum quid.

O crassam Lutheri oscitantiam, dixerò potius an stultitiam. Qui summum pontificem, episcopos, aut ecclesiæ prælatos, aut doctores, ad vnum omnes à sacrarum literarum iudicio arcet, idiotas, rudes & impuros ad intima vsque admittit, quos tamen vt audisti ridiculos ferè & ad res novas propensissimos esse asseruit.

Maximè verò miratu dignum est quod in prologo libri intitulati aduersus falsò nominatū ecclesiasticorum statū, scripta sua tā exacta

G ij habet

DE SACRAE SCRIPTURAE

habeat quòd nullius cēſoris limam admittat, ne angeli quidem. Fiduciæ suę baſim allegat aduerſus Regem Angliæ ſcribens, vbi ait. Certus ſum dogmata mea me habere de cœlo, dogmata mea ſtabunt & papa cadet. Euge Luthere qui vbique ſcripturam deſideras, ex quo ſcripturę loco hanc certitudinem expiſcatus es? Tam es certus de tuo dogmate, quàm certus dormiens de eo quod ſomniat. Conſultius tibi longè fuiſſet audire Sapientis dictum, Ne innitaris prudentiæ tuæ, quod interpretatur Hieronymus in parabolis, & recitatur de conſtit. ca. ne innitaris. Prudentiæ ſuæ innititur qui ea quæ ſibi agenda vel dicenda videntur, patrū decretis præponit, hoc facit Lutherus. Ob oculos tibi perpetuò volui debuiſſet illud Iſaiæ celebre axioma, Væ qui ſapientes eſtis in oculis veſtris, & coram vobismetiſis prudentes. Nam de his dominus, Perdam inquit ſapientiam ſapientum, & prudentiam prudentium reprobabo. Dicentes enim ſe eſſe ſapientes, ſtulti facti ſunt. Quoniã Deus apprehēdit ſapientes in aſtutia ſua, & conſilium prauorum diſſipat.

Prov. 3.

iſa. 29.
3. Cor. 3

iob. 5.

AN. S. 0.